

رهنمای حیرت‌زدگان

ارسطو شوماخر

مترجم:

بتول نجفی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

تهران، ۱۳۹۱

سرشناسه: شوماخر، ارنست فریدریک، ۱۹۱۱-۱۹۷۷ م.

Schumacher, Ernst Friedrich

عنوان و نام پدیدآور: رهنمای حیات‌زدگان / مولف ارنست‌فردریش شوماخر؛ مترجم بتول نجفی.

مشخصات نشر: تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۰۳ ص.

شابک: 978-964-426-582-2

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: A guide for the perplexed, 1977.

موضوع: راه و رسم زندگی

موضوع: زندگی

موضوع: انسان

شناسه افزوده: نجفی، بتول، مترجم

شناسه افزوده: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰/۱۵۸۷۱۲

رده‌بندی دیویی: ۱۶۰/۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۱۱۸۳۱

رهنمای حیات‌زدگان

مولف: ارنست فردریش شوماخر

مترجم: بتول نجفی

ویراستار: جلیل شاهرهی لنگرودی

ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مدیر نشر: ناصر زعفرانچی

ناظر چاپ: مجید اسماعیلی‌زارع

نسخه‌پرداز: فرزانه صادقیان

آماده‌سازی: عرفان بهار دوست

طراح جلد، حروف‌نگار و صفحه‌آرا: اعظم صادقیان

اجرای جلد: عطلا... کاویانی

چاپ اول: ۱۳۹۱

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: پیک فرهنگ

ردیف انتشار: ۹۱-۱۳

بها: ۶۵۰۰ تومان

حق چاپ برای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی محفوظ است.

ISBN 978-964-426-582-2

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۶-۵۸۲-۲

نشانی: تهران، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵۶۴۱۹، تلفن: ۸۸۰۴۶۸۹۱۳، فاکس: ۸۸۰۳۶۳۱۷

فهرست مطالب

پیشگفتار مترجم	هفت
فصل ۱: دربارهٔ تشنه‌های فلسفی	۱
فصل ۲: سطوح هستی	۲۱
فصل ۳: پیشرفت‌ها	۳۵
فصل ۴: کفایت (۱)	۵۳
فصل ۵: کفایت (۲)	۶۹
فصل ۶: چهار حوزهٔ دانش (حوزهٔ اول)	۸۵
فصل ۷: چهار حوزهٔ دانش (حوزهٔ دوم)	۱۱۳
فصل ۸: چهار حوزهٔ دانش (حوزهٔ سوم)	۱۳۳
فصل ۹: چهار حوزهٔ دانش (حوزهٔ چهارم)	۱۴۱
فصل ۱۰: دو نوع مسئله	۱۶۹
سخن آخر	۱۹۱

پیشگفتار مترجم

علم جدید که بعد از رنسانس شکل گرفت، در ظرف چند قرن دانش بشری را به نحو شگفت‌انگیزی گسترش داد. این توسعه هم حوزه نظری و هم حوزه کاربردی را شامل می‌شد؛ که بشر در هر دو حوزه، به موفقیت‌هایی چشمگیر دست یافت. اما این توسعه در هر دو بعد نظری و کاربردی مشکلاتی را هم به دنبال داشته است. در بعد نظری جهان‌بینی حاکم بر علم جدید سبب شده است معنویات به فراموشی سپرده و نگرشی مادی‌گرایانه در محیط‌های علمی حکمفرما شود؛ و در بعد کاربردی، افزایش قدرت و تولید ثروت اولویت یافته است.

بعد از دو جنگ جهانی که در نیمه اول قرن بیستم به‌راه افتاد و خساراتی عظیم به‌بار آورد، بعضی از دانشمندان و حکیمان غربی در مقام نقد نگرش رایج در محیط‌های علمی برآمدند و آثار تخریبی آن را در پایین آوردن شأن انسان‌ها و جوامع انسانی و از بین بردن محیط زیست برشمردند. رنه گنون و ارنست شوماخر از جمله این افراد بودند.

ارنست شوماخر، مؤلف کتاب حاضر، که پس از جنگ جهانی دوم از آلمان به انگلیس مهاجرت کرد و در انگلیس به مقامات شامخ اقتصادی دست یافت، از جمله نقادان علم و فناوری جدید است که آثار او، خصوصاً کتاب کوچک زیبا است، شهرت جهانی یافته و بسیار تأثیرگذار بوده‌اند. کتاب حاضر، هم‌ای حیرت‌زدگان، آخرین اثر او است که در سال فوتش (۱۹۷۷) منتشر شد.^۱ شوماخر در این کتاب، از انسان و جهان، رابطه انسان با خودش، سایر انسان‌ها، و محیط زیست و نیز وظیفه انسان در برابر هر یک از اینها سخن می‌راند و بر آن است که تنها در صورت ایفای این وظایف است که انسان می‌تواند رابطه‌ای حقیقی با جهان داشته باشد و معنای زندگی را بفهمد.

از نظر شوماخر، انسان به «نقشه دانش» و «نقشه زندگی» نیاز دارد و اینها به او

1. E. F. Schumacher, *A Guide for the Perplexed*, (London: Jonathan Cape, 1977).

کمک می‌کنند جایگاه ویژه هر چیز را بدانند و از آن به‌ نحو کامل استفاده کنند. از دید او، «علم برای شناخت» جای خود را به «علم برای قدرت» داده و این به خاطر آن است که حکمت و ارزش‌های والای ادیان سنتی تحت‌الشعاع جهان‌بینی ماده‌گرایانه فعلی قرار گرفته است و اگر این روند ادامه یابد، به نابودی تمدن انسانی منجر خواهد شد.

ترجمه کتاب حاضر از این جهت ضروری تشخیص داده شد که تفکر ماده‌گرایانه حاکم بر غرب، بر جامعه اسلامی ما نیز اثر گذاشته است و این‌گونه کتاب‌ها که در آنها بازگشت به حکمت سنتی ترغیب می‌شود - می‌تواند توجه جامعه ما را به میراث غنی و گرانبهای خود جلب کند.

در اینجا لازم است از مدیریت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی که چاپ این کتاب را تقبل کردند و نیز از جناب آقای ناصر زعفرانچی مدیر محترم انتشارات پژوهشگاه که آماده‌سازی کتاب را به عهده گرفتند، و جناب آقای سید جلیل شاهی لنگرودی که ویرایش آن را انجام دادند، و سرکار خانم اعظم صادقیان که حروف‌نگاری کتاب را به انجام رساندند، سپاسگزاری کنم.

در خاتمه این ترجمه رابه روح پاک پدر و مادر عزیزم تقدیم می‌کنم و از خداوند متعال علو درجات آنها را خواستارم.

والحمد لله رب العالمین

بتول نجفی

آذر ۱۳۹۰